

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

30 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:
președinte
judecători

Liliana CATAN
Victor BURDUH
Nina VASCAN
Nicolae CRAIU
Mariana PITIC

a judecat, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Lilia Prisacari, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 martie 2021, în cauza penală privindu-l pe

GUMENIUC Andrei Xxxx, născut la
xx xxxxxxxx xxxx, originar și domiciliat în r-nul
Xxxxxx, str.Xxxxxx xx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 12.04.2014 – 21.10.2014;

Instanța de apel: 06.11.2014 – 03.10.2016;
23.02.2017 – 25.04.2018;
24.01.2019 – 15.03.2021;

Instanța de recurs: 08.12.2016 – 31.01.2017;
09.07.2018 – 04.12.2018;
07.06.2021 – 30.11.2021.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Glodeni din 21 octombrie 2014, Gumeniuc Andrei a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. Pentru a pronunța hotărârea, prima instanță a constatat că, **Gumeniuc Andrei** a fost pus sub învinuire pentru faptul că, activând în funcția de Inspector superior auto de stat al Serviciului Supraveghere Transport și Circulație Rutieră al Secției Securitate Publică a Inspectoratului de Poliție Glodeni al Inspectoratului General al Poliției al MAI al RM, numit în această funcție în baza ordinului nr. xxx xxxxxxx al Inspectorului general-șef al Inspectoratului General al Poliției al MAI al RM, prin

urmare în conformitate cu prevederile art.123 alin.(2) Cod penal fiind persoană publică, având în virtutea funcției deținute permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, abilitată potrivit prevederilor art. 2 al Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr.320 din 27.12.2012 cu misiunea de a apăra drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei prin activități de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice, de prevenire, investigare și de descoperire a infracțiunilor și contravențiilor, contrar prevederilor art. 26 alin. (1) lit. a), b), c) și d) și prevederilor art. 28 alin. (1) lit. g) și i) ale Legii nominalizate mai sus, care prevăd că Polițistul își desfășoară activitatea profesională în interesul și în sprijinul persoanei, comunității și al instituțiilor statului, exclusiv pe baza și în executarea legii, fiind obligat: să respecte cu strictețe drepturile, libertățile omului și demnitatea umană, să aibă comportament demn și respectuos pentru persoane, o atitudine fermă față de cei care încalcă legile; să se conducă, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, de legislație, asigurând îndeplinirea sarcinilor ce stau în fața Poliției; să execute la timp și întocmai atribuțiile conform funcției deținute și să manifeste, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, perseverență, obiectivitate și imparțialitate, fiindu-i interzis să abuzeze de calitatea sa oficială și să întreprindă alte acțiuni interzise prin Lege, etc., acceptând concomitent benevol restricțiile impuse de prevederile Legii cu privire la prevenirea și combaterea corupției nr. 90-XVI din 25.04.2008 pentru a nu comite acțiuni ce pot conduce la folosirea situației de serviciu și a autorității sale în interese personale, de grup sau alte interese decât cele de serviciu, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, a săvârșit infracțiunea de corupere pasivă în următoarele circumstanțe:

Gumeniuc Andrei, activând în funcția menționată, dispunând conform fișei de post de împuterniciri de a aplica sancțiuni în privința cetățenilor care au încălcat legislația privind circulația rutieră deci, în acest sens, având calitatea de agent constatat, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, intenționat și din interes material, începând cu mijlocul lunii decembrie 2013, *a pretins prin extorcare de la cet. Maximenco Dmitrii mijloace bănești ce nu i se cuvin în sumă totală de 1500 lei, în scopul îndeplinirii acțiunilor contrar atribuțiilor sale funcționale, exprimate prin neatragerea ultimului la răspundere contravențională pentru faptul părăsirii locului accidentului rutier, comis la data de 03.11.2013 în s. Sturzovca, r-nul Glodeni.*

În continuarea acțiunilor sale infracționale, Gumeniuc Andrei, la data de 24 decembrie 2013 a întocmit în privința lui Maximenco Dmitrii un proces-verbal cu privire la contravenția prevăzută de art. 243 Cod contravențional pentru faptul părăsirii locului accidentului rutier, proces-verbal care împreună cu materialele acumulate la data de 31 decembrie 2013 a fost expediat în Judecătoria r-nului Glodeni pentru examinare în fond.

Ulterior, la data de 03 ianuarie 2014, Gumeniuc Andrei, urmărind același scop de profit, având calitatea de agent constatat în cadrul procesului contravențional

inițiat de el prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 24 decembrie 2013 în privința lui Maximenco Dmitrii în cadrul căruia, în conformitate cu prevederile art. 455 alin. (2) Cod contravențional era obligat să participe la ședința de judecare a cauzei contravenționale, a pretins în continuare prin extorcare de la cet. Maximenco Dmitrii bani ce nu i se cuvin în sumă de 1500 lei pentru a contribui prin acțiunile sale în instanța de judecată la adoptarea unei hotărâri de încetare a procesului contravențional, bani pe care la data de 03.01.2014, aproximativ în jurul orei 14:05 i-a primit personal de la Maximenco Dmitrii, condiționându-i acestuia să pună banii pe pervazul ferestrei biroului său de serviciu nr. 13 al Inspectoratului de Poliție Glodeni, amplasat în or. Glodeni, str. Tricolorului 6, fapt după care Gumeniuc Andrei a fost reținut de către colaboratorii Direcției Generale Teritoriale Nord a Centrului Național Anticorupție al Republicii Moldova.

Organul de urmărire penală a calificat acțiunile intenționate ale lui Gumeniuc Andrei în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, *ca pretinderea și primirea, personal, de către o persoană publică a bunurilor sub formă de valori valutare ce nu i se cuvin, pentru sine, pentru a îndeplini acțiuni contrar atribuțiilor sale funcționale, cu extorcarea bunurilor menționate*”

3. Temeinicia și legalitatea sentinței a fost atacată cu apel de către procurorul în Serviciul Nord al Procuraturii Anticorupție, Iulian Diaconu, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 7 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 2000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul organelor de poliție pe un termen de 5 ani.

În motivarea cerințelor sale, acuzatorul de stat a invocat următoarele:

- vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate a fost dovedită integral prin totalitatea probelor administrate în cadrul urmăririi penale și examinate în ședința de judecată, și anume declarațiile martorului Maximenco Dmitrii, probele scrise și corpurile delictate anexate la materialele cauzei. Astfel, instanța de judecată în mod eronat a neglijat valoarea probantă a tuturor probelor prezentate de către acuzare, fiind totodată dusă în eroare de poziția părții apărării și inculpatului, care nu și-a recunoscut vina, poziție care poartă un caracter de apărare și declarativ;

- instanța de fond neîntemeiat a concluzionat asupra neclarității învinuirii inculpatului pentru faptul că prin extorcare a pretins suma de 1500 lei de la Maximenco Dmitrii pentru a nu transmite materialul contravențional în instanța de judecată, sau pentru că a extorcat bani pentru a contribui prin acțiunile sale în instanța de judecată la adoptarea unei hotărâri de încetare a procesului contravențional;

- scopul pe care îl urmărea inculpatul era unic, unul de profit și îmbogățire ilegală, iar pentru atingerea acestui scop, în calitatea sa de agent constatat, acesta putea interveni în orice etapă a procesului contravențional pentru a determina adoptarea unei hotărâri în folosul lui Maximenco D.;

- neîntemeiat au fost apreciate critic și declarațiile martorului Maximenco D., precum că inculpatul pretindea prin extorcare de la el suma de 1500 lei pentru a nu transmite procesul contravențional, în situația în care procesul contravențional deja la data de 31 decembrie 2013 a fost expediat în instanța de judecată, odată ce Maximenco D. nu cunoștea despre acest fapt;

- instanța de fond eronat a reținut că Maximenco D. nu a înregistrat toată convorbirea între el și inculpat, ci doar ceea ce îl interesa pe el, iar declarațiile lui se contrazic cu procesul-verbal de consemnare a rezultatelor documentării. Or, martorul Maximenco D. a declarat că a conectat tehnica specială cu care a fost înzestrat doar în momentul când discuțiile și acțiunile sale cu inculpatul s-au referit la mijloacele bănești pe care acesta le-a pretins și le-a primit, inculpatul instructându-l totodată cum urmează să se comporte în instanța de judecată când va fi chemat;

- incorect instanța a indicat, că din partea acuzării nu a fost prezentată nici o probă sau dovadă că au fost examinate și cercetate atât pervazul din coridorul inspectoratului, cât și pervazul din biroul inculpatului, precum și nu a fost prezentată nici o probă despre faptul cum pretinsa sumă de bani a ajuns de pe pervazul ferestrei în imprimanta din biroul inculpatului. Concluzia dată rezultă din faptul că, în baza ordonanței procurorului a fost efectuată percheziția biroului inculpatului, în cadrul căreia, în imprimanta din birou, a fost găsită suma de bani primită de inculpat de la Maximenco D. Obiectul percheziției l-au constituit banii în sumă de 1500 lei, care după depistare au fost ridicați, iar acțiunea de urmărire penală respectivă a fost încetată, deoarece și-a atins scopul. Astfel, nu a fost necesară o cercetare suplimentară a pervazurilor ferestrelor Inspectoratului de poliție, deoarece în acest caz, organul de urmărire penală era pus în situația de a-și depăși atribuțiile de serviciu, or scopul percheziției a fost atins;

- urmează a fi apreciată critic concluzia instanței precum că din discuțiile înregistrate și anexate în procesul-verbal de consemnare a rezultatelor documentării nu rezultă faptul că Maximenco D. îi transmite inculpatului banii anume pentru ca acesta să contribuie la adoptarea unei decizii de încetare a procesului contravențional. Or, în aceeași discuție inculpatul îl instrucează pe Maximenco D. că îi va veni citație, se va prezenta, va spune instanței că nu este vinovat, când îi va veni citația să-l telefoneze pe inculpat, că în aceeași zi trebuie să-i dea banii persoanei, însă nu se referă la participarea unui avocat, cum ar fi Crecicovschi D., cu care presupus s-a înțeles să-l ajute pe Maximenco D.;

- nu puteau fi luate în considerație declarațiile martorului Gîdei V., care a avut unele contacte cu inculpatul, deoarece acesta a examinat un caz în care Gîdei V. a fost victimă a unui accident rutier. Necătând la faptul că martorul a comunicat că în ziua de 03.01.2014 în jurul orei 14:00 a venit în biroul inculpatului unde mai era o persoană, în Registrul de evidență a vizitatorilor IP Glodeni pentru data de 03.01.2014, numitul Gîdei V. nu figura, mai ales în situația în care a comunicat că a intrat în IP Glodeni prin intrarea oficială, pe lângă unitatea de gardă;

- în cadrul urmăririi penale inculpatul a fost informat de către procuror despre faptul că a fost supus măsurii speciale de investigație - controlul transmiterii banilor. Acesta a fost informat și despre faptul că este în drept să facă cunoștință cu aceste rezultate, precum și cu ordonanța procurorului prin care au fost legalizate aceste rezultate, însă inculpatul nu a contestat actele menționate. Totodată, în lista probelor se face mențiune la procesul-verbal privind controlul transmiterii banilor;

- cu referire la măsura specială de investigații - documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, se menționează că la materialele cauzei este anexată încheierea judecătorului de instrucție prin care s-a declarat legalitatea rezultatelor acesteia, nefiind stabilite careva încălcări sau depășiri ale organului de urmărire penală la efectuarea ei, încheiere care nu a fost contestată de partea apărării.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 octombrie 2016, a fost admis apelul, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță prin care:

Gumeniuc Andrei a fost condamnat în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu amendă în mărime de 2000 unități convenționale, echivalentul a 40 000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele afacerilor interne pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip semiînchis.

În latura dispozițiilor cu privire la corpurile delictelor sentința a fost menținută.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Holban Radu în numele inculpatului, care, în temeiul prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia cu menținerea sentinței.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 31 ianuarie 2018 a fost admis recursul ordinar, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 octombrie 2016, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. În motivarea soluției adoptate instanța de recurs a constatat, că instanța de apel nu a făcut o analiză minuțioasă a probelor administrate prin prisma practicii judiciare constante expuse, pentru a stabili în acțiunile inculpatului prezența laturii subiective a infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, odată ce din probatoriul cercetat rezultă că inculpatul a primit suma de 1500 lei, nu pentru a îndeplini în interesul corupătorului acțiuni contrar funcției deținute (neprezentarea în ședința de judecată pe cauza contravențională în privința lui Maximenco D. pentru încetarea procesului contravențional în privința acestuia în baza art. 455 alin.(2) Cod contravențional), precum este indicat în învinuire, ci pentru a-l face pe factorul de decizie (judecătorul Judecătoriei Glodeni) să îndeplinească o acțiune în exercitarea funcției sale.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit a considerat că instanța de apel nu a constatat nici de fapt, nici de drept comiterea de către inculpat a infracțiunii prevăzute

de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal din care considerente a conchis că, soluția adoptată de către instanța de apel fiind contrară prevederilor legale.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 aprilie 2018 a fost admis, din alte motive decât cele invocate, apelul procurorului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre prin care:

Gumeniuc Andrei a fost achitat de sub învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

8. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți – Gavdiuc Valentina, prin care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea totală a deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare, în alt complet de judecată.

9. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 04 decembrie 2018 a fost admis recursul ordinar, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 octombrie 2016, cu dispunerea rejudecării cauzei în Curtea de Apel Bălți în alt complet de judecată.

9.1. În motivarea soluției adoptate instanța de recurs a constatat, că instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanță, învinuirea adusă inculpatului și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii nemotivate.

La fel, instanța de recurs a conchis, că instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 414 și 417 Cod de procedură penală, instanța neexpunându-se asupra argumentelor din apel, fără a da apreciere probelor potrivit art. 101 Cod de procedură penală.

10. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 martie 2021 a fost admis apelul procurorului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre prin care:

A fost încetat procesul penal în privința lui *Gumeniuc Andrei*, învinuit în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, pe motiv că fapta acestuia constituie o contravenție.

Gumeniuc Andrei a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art. 315 Cod contravențional.

A fost încetat procesul contravențional în privința lui *Gumeniuc Andrei* pe art. 315 Cod contravențional în temeiul art. 30 alin. (1) și (2), 441 alin. (1) lit. b) și alin. (2) și 461 Cod contravențional, din motivul intervenirii termenului de prescripție a răspunderii contravenționale.

Prin decizie, a fost soluționată și soarta corpurilor delictive.

10.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel în urma analizei probelor administrate de instanța de fond, cercetate suplimentar în instanța de apel, a reținut, că la examinarea cauzei respective nu s-a dat deplină eficiență prevederilor art. 93-101, 26-27 Cod de procedură penală, instanța nu a cercetat cauza multiaspectual, nu

a dat apreciere probelor prezentate prin prisma pertinentei, concludenței, coroborării lor, în baza probelor acumulate nu a reținut just starea de fapt pe cauză, astfel, soluția instanței de fond privind achitarea inculpatului Gumeniuc Andrei din motivul că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii fiind una neîntemeiată și contravine bazei probante existente pe cauză.

Colegiul a statuat că, adoptând sentința de achitare, prima instanță nu a dat aprecierea cuvenită declarațiilor martorului Maximenco Dmitrii și probelor scrise prezente la materialele cauzei, care au fost cercetate în instanța de fond și suplimentar în cea de apel.

Astfel, martorul Maximenco Dmitrii a confirmat că inculpatul a primit de la acesta bani în sumă de 1500 lei, nefiind stabilite temeieri de a pune la dubiu declarațiile date de acesta, fiind confirmate prin probele scrise ale cauzei.

Colegiul a apreciat ca fiind eronată concluzia instanței că, banii care i-au fost transmiși inculpatului, erau destinați pentru serviciile avocatului, or această concluzie se combate prin discuția înregistrată între martor și inculpat, din care nu reiese că banii urmau a fi transmiși avocatului pentru asistența juridică ce urmează a fi acordată martorului Maximenco Dmitrii.

Instanța de apel, a apreciat critic și declarațiile inculpatului, cât și ale martorului Crecicovschi Dorian, care sunt și contradictorii.

Astfel, inculpatul în ședința instanței de apel a declarat că avocatul Crecicovschi Dorian urma să se prezinte la comisariat pentru a încheia contract cu Maximenco Dmitrii, pe când martorul Crecicovschi Dorian a declarat, că i-a spus inculpatului să-i dea tânărului numărul său de telefon pentru a fixa o întâlnire după masă, unde acesta să vină cu suma de bani și cu buletinul de identitate. În așa mod, inculpatul nici nu putea afirma că banii erau destinați pentru avocat, în situația în care ultimul a declarat că tânărul urma să vină la avocat cu suma de bani, și nu Gumeniuc Andrei.

Instanța de apel, a apreciat ca fiind nefondată și concluzia instanței că, toate acțiunile îndeplinite de organul de urmărire penală au fost efectuate cu derogări ale normelor procedurale în vigoare, or, la caz, nu putea exista nici un dubiu rezonabil privind legalitatea acțiunilor întreprinse de organul de urmărire penală, iar concluzia instanței de fond privind derogările grave ale organului de urmărire penală de la legislație în ceea ce privește fixarea, acumularea și administrarea probelor, nu are nici un suport faptic sau juridic.

Colegiul a statuat, că urmau a fi apreciate critic declarațiile martorului Gîdei Valeriu, care a avut unele contacte cu inculpatul, deoarece acesta a examinat un caz contravențional în care primul a fost victimă a unui accident rutier. Astfel, deși martorul a comunicat că în ziua de 03.01.2014 în jurul orei 14:00 a venit în biroul lui Gumeniuc Andrei, unde mai era o persoană, în Registrul de evidență a vizitatorilor IP Glodeni pentru data de 03.01.2014, numitul Gîdei Valeriu nu figura, mai ales în situația în care a comunicat că a intrat în IP Glodeni prin intrarea oficială, pe lângă unitatea de gardă.

Totodată, Colegiul penal a concluzionat că, în urma audierii inculpatului și martorilor pe caz, precum și cercetării suplimentare a probelor scrise ale cauzei penale, se concluzionează că *fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, iar în acțiunile lui Gumeniuc Andrei persistă componenta contravenției prevăzută de art.315 Cod contravențional*, vina lui în comiterea contravenției date fiind dovedită prin:

- *declarațiile inculpatului Gumeniuc Andrei*, care a declarat, că vina nu o recunoaște și că susține toate declarațiile depuse în instanța de fond, menționând, că în anul 2013 luna decembrie a parvenit la el un material contravențional în privința lui Maximenco Dmitrii, pe faptul întocmirii unui proces-verbal în decembrie 2013 în baza art. 243 Cod contravențional, material care tot în luna decembrie a fost trimis în instanța de judecată. În anul 2014 la el a venit la audiență Maximenco Dmitrii care îl și telefona însă el îi refuză. În ianuarie 2014 a primit apeluri telefonice de pe nr. 069798007 și atunci nu cunoștea că sunt apelurile de la Maximenco Dmitri. Maximenco Dmitri se afla la intrarea în sediul Inspectoratului de poliție Glodeni propunându-i să meargă la stația PECO pentru a servi o cafea, însă l-a refuzat plecând la ore de pregătire fizică, după care a revenit la Inspectoratul de poliție Glodeni, Maximenco Dmitri rugându-l totuși să-i acorde un minut și i-a zis să intre, în birou fiind mai multe persoane. În cursul discuției Maximenco Dmitri întreba dacă va fi ședința judiciară el răspunzându-i afirmativ și ca să-și aleagă un avocat. După ce au ieșit din birou care se afla la 20 metri distanță de unitatea de gardă, l-a dus pe Maximenco Dmitri spre ieșire, acesta semnând plecarea. Revenind în birou, imediat după el au intrat în birou patru persoane de la CNA, ulterior începând percheziția în birou. A menționat, că după ce l-a condus pe Maximenco Dmitri, revenind a văzut că în birou se aflau doi colaboratori ai CNA iar alte 4 persoane l-au condus până în birou. A specificat că totul a avut loc până la orele 12:00, percheziția începând la ora 12:00 și ceva și finisându-se circa la ora 18:00, așteptând totodată să revină Maximenco Dmitri în birou. Banii au fost depistați în imprimantă. El a fost supus examinării cu aparatul ultraviolet, iar urme ce îi aparțin pe bani nu au fost găsite. Până la apariția colaboratorilor CNA i-a recomandat lui Maximenco Dmitri, avocatul Crecicovschi Dorian, care va fi de serviciu și cu care urma să încheie contract de prestare a serviciilor juridice. La judecată cu Maximenco Dmitri nu a fost, nu a avut posibilitate, fiind plasat în arest la domiciliu. A mai declarat, că colaboratorii CNA insistau ca la percheziție să fie prezent și Maximenco Dmitri. Materialul contravențional l-a expediat în instanța de judecată la data de 20-24 decembrie, procesul-verbal fiind întocmit aproximativ la data de 23-24 decembrie 2013 și imediat a doua zi a fost expediat. A concretizat că Maximenco Dmitri a venit la el în birou la data de 03.01.2014 unde se aflau și alte persoane. S-a întâlnit a doua oară cu Maximenco Dmitrii, deoarece avea anumite chestiuni în instanța de judecată, tot atunci s-a întâlnit cu avocatul Crecicovschi Dorian, cu care a discutat pe faptul că este o persoană cu dosar pe accident rutier cu care să încheie contract de asistență juridică eliberând un

mandat avocațial, explicându-i totodată, că dosarul se află deja în instanța de judecată. Nu a pretins și extorcat bani de la Maximenco Dmitri, nu cunoaște de unde s-a luat suma de bani și nici nu cunoaște cum suma depistată pe geam coincide cu suma ce figurează la caz. Nu i-a zis lui Maximenco Dmitri să aducă suma de 1000 lei;

-declarațiile martorului Maximenco Dmitrii depuse în instanța de apel, unde a declarat, că a avut loc un accident rutier la data de 03.11.2013 și a fost invitat la poliție fiind întocmit proces-verbal și i s-a indicat, că pentru a fi clarificat cazul dat este nevoie de bani pentru ca să nu-i fie luat permisul de conducere. A specificat că nu mai ține minte cine din persoane a solicitat bani, dar *despre faptul, că este nevoie de bani i-a zis Gumeniuc Andrei*. A mai indicat, că inițial a fost cerută suma de 300 Euro, după care 1500 lei. *Suma de 1500 lei i-a adus-o lui Gumeniuc Andrei, la care i-a zis că mai este nevoie încă de 1500 lei*. Gumeniuc Andrei i-a zis să pună banii pe pervaz în biroul lui, el a pus banii pe pervaz și i-a comunicat că pleacă să mai aducă suma de 1500 lei, după care a ieșit din sediul Inspectoratului de Poliție, iar colaboratorii CNA au intrat. Colaboratorii CNA au venit în aceeași zi când a transmis prima sumă de bani. Când a avut loc accidentul rutier a fost întocmit proces-verbal, el se afla în s. Sturzovca și la efectuarea manevrei de virare în spate a tamponat o femeie pe care o chema Mariana, pe care a dus-o la spital, iar a doua zi a venit colaboratorul de poliție Pușcaș și i-a înmânat o citație pentru a se prezenta la Inspectoratul de poliție. Nu ține minte câte procese-verbale au fost întocmite în privința sa, însă vina a recunoscut-o și amenda a achitat-o în sumă de 800 lei. Când a venit la poliție deja nu mai era polițistul Pușcaș ci era Gumeniuc Andrei, care i-a întocmit un proces-verbal pe faptul comiterii accidentului pentru ce a și achitat amenda în mărime de 800 lei, proces-verbal care a ajuns în instanța de judecată, cauză pe care a fost achitat, iar în afară de aceasta a achitat victimei tratamentul. *Gumeniuc Andrei a solicitat de la el bani pentru ca în instanța de judecată să nu i se ia permisul de conducere*. Banii pe pervaz în biroul lui Gumeniuc Andrei i-a pus până a avea loc ședința judiciară. El s-a adresat la CNA cu cerere. *În momentul când Gumeniuc Andrei a solicitat de la el bani, era înzestrat cu echipament, având în pulover un dictafon*;

-declarațiile martorului Gîdei Valerii care a declarat că, Gumeniuc Andrei a intrat în biroul său din coridor, după care din birou a ieșit o persoană apoi au intrat colaboratorii ce erau îmbrăcați pe civil. Când Gumeniuc a ieșit cu o persoană din birou, în interior nu mai era nimeni, iar în lipsa lui Gumeniuc Andrei în birou nu a intrat nimeni. Gumeniuc Andrei împreună cu persoana cu care au ieșit din birou au mers până la intrare la polițistul de serviciu, după care Gumeniuc Andrei a revenit în biroul său;

- declarațiile martorului Crecicovschi Dorian, care a indicat, că persoana cu care urma să încheie contract de asistență juridică nu a văzut-o și nici nu l-a întrebat pe Gumeniuc Andrei ce face în incinta instanței de judecată, or, acesta în calitate de agent constator avea diferite cauze în instanța de judecată. Cazul pe care urma să

participe se afla la urmărirea contravențională, nefiind expeditat în instanța de judecată;

- *declarațiile martorului Ataman Dumitru* care a declarat, că a folosit două camere, participând în calitate de ofițer superior de investigație, în timpul reținerii fiind utilizate două camere, una de bază pe care se înscrisa în format video cercetarea la fața locului, ea fiind îndreptată spre geam, deoarece deținea informație că banii vor fi puși pe geam. În timpul percheziției au fost depistați banii și au fost înregistrate pe camera principală, motiv din care pe a doua cameră nu era necesar de a efectua înregistrarea, fiind oprită, iar banii au fost depistați în imprimantă. Cu referire la caseta nr. 3 era suplimentară în cazul în care nu era să fie suficient două casete. A treia casetă nu a fost folosită pe cauza dată, dar a fost prezentă, deoarece geanta cu toate trei casete a fost transmisă anchetatorului și ca urmare toate au fost anexate în calitate de corpuri delictive fără a fi vizualizate, deoarece se cunoștea despre faptul, că înregistrarea de bază a fost efectuată cu camera digitală. Banii au fost depistați în imprimanta care se afla în biroul lui Gumeniuc Andrei și nu a fost posibil ca camera să cuprindă înregistrarea și a geamului și a imprimantei. Informația că banii vor fi puși pe geam a parvenit de la declarant. Nu poate spune cât timp exact a durat percheziția în biroul lui Gumeniuc Andrei, posibil mai mult de două ore. Nu ține minte nici faptul, dacă banii au fost prelucrați cu careva soluție. Nu ține minte când i-a pus lui Maximenco Dmitrii dictafonul;

- *actul de autodenunțare a lui Maximenco Dmitri din 02.01.2014*, prin care a solicitat de a atrage la răspundere penală inspectorul de poliție a Inspectoratului de Poliție Glodeni, Gumeniuc Andrei care începând cu mijlocul lunii decembrie 2013, până în prezent extorca de la el bani în sumă de 1500 lei pentru a nu remite în instanța de judecată și corespunzător a nu-l atrage la răspundere pentru comiterea unui accident rutier cu transportul personal, comis în noiembrie 2013, iar la data de 02.01.2014 în timpul discuției telefonice, Gumeniuc Andrei insistent a cerut de la el suma indicată la ce i-a răspuns că la moment nu dispune de așa sumă și că o va aduce a doua zi la amiază, cu ce a căzut de acord (f.d. 6 vol. I);

- *proces-verbal din 02.01.2014 de primire a plângerii din 02.01.2014 de la Maximenco Dmitri*, cu descrierea circumstanțelor invocate și descrise în denunț (f.d. 7 vol. I);

- *cererea lui Maximenco Dmitri*, prin care a solicitat de a i se elibera surse bănești în sumă de 1500 lei, bani extorcați de către inspectorul de poliție Gumeniuc Andrei, pentru a-i transmite ultimului sub controlul colaboratorilor CNA Nord (f.d. 13, vol. I);

- *ordonanța din 03.01.2014 privind inițierea măsurilor speciale de investigații*, prin care s-a dispus a iniția procedura de autorizare pentru efectuarea măsurii speciale de investigație - controlul transiterii banilor extorcați în sumă de 1500 lei de la cet. Maximenco Dmitri către Gumeniuc Andrei, precum și pentru documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice în scopul fixării acțiunilor și întreprinderilor

cet. Maximenco Dmitri în legătură cu examinarea cazului atât până la momentul și în timpul transmiterii banilor către Gumeniuc Andrei cu folosirea tehnicii speciale, cât și după transmiterea banilor (f.d. 16 vol. I);

-ordonanța din 03.01.2014 privind autorizarea controlului transmiterii banilor, prin care s-a dispus punerea în aplicare pe teritoriul R. Moldova pe termen de 30 zile în perioada de timp 03.01.2014-02.02.2014 a măsurii speciale de investigație controlul transmiterii banilor extorcați în sumă de 1500 lei de la Maximenco Dmitri către inspectorul de poliție Gumeniuc Andrei precum și/sau alte persoane care pot interveni în procesul transmiterii banilor în cauza respectivă (f.d. 17 vol. I);

-proces-verbal din 03.01.2014 de supraveghere a transmiterii banilor, fiind descrise seriile bancnotelor ce urmau a fi transmise de către Maximenco Dmitri și substanța cu care acestea au fost prelucrate (f.d. 18 vol. I);

-proces-verbal din 03.01.2014 privind controlul transmiterii banilor și planșa fotografică cu copia bancnotelor transmise (f.d. 19-23, vol. I);

-recipisa prin care se confirmă faptul primirii spre păstrare a coletului de cancelarie, în care se află modele pentru comparație, anexat la procesul-verbal privind controlul transmiterii banilor din 03.01.2014 în cadrul cauzei penale nr. 2014970003 (f.d. 24 vol. I);

-raportul ofițerului de investigație Bădărău Gheorghe prin care se descriu circumstanțele cauzei și măsurile - operative de investigație speciale petrecute la caz cu rezultatul acestora (f.d. 25 vol. I);

-ordonanța din 04.01.2014 a procurorului în Serviciul Nord al Procuraturii privind legalitatea măsurii speciale de investigații prin care s-a constatat ca fiind legal efectuate măsurile speciale de investigații - controlul transmiterii banilor extorcați pe cauza penală nr. 2014970003 (f.d. 26, vol. I);

-scrisoare adresată de către procurorul în Serviciul Nord al procuraturii Anticorupție Iulian Diaconu lui Gumeniuc, prin care i se aduce la cunoștință că la 03.01.2014, a fost supus măsurii speciale de investigații - controlul transmiterii banilor extorcați, petrecută pe cauza penală nr. 2014970003. Prin ordonanța procurorului din 04.01.2014 a fost legalizată măsura specială de investigații respectivă, conform prevederilor art. 132/5 alin. (8) CPP fiind în drept de a face cunoștință cu procesul-verbal privind efectuarea măsurii speciale de investigații și ordonanța procurorului privind legalitatea acțiunii nominalizate (f.d. 27 vol. I);

-ordonanța din 03.01.2014 privind documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, prin care s-a dispus efectuarea în perioada 03.01.2014-02.02.2014 a măsurii speciale de investigații documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice în scopul fixării acțiunilor și întreprinderilor cet. Maximenco Dmitri în legătură cu examinarea cazului atât până la momentul și în timpul transmiterii banilor către Gumeniuc Andrei și/sau alte persoane care pot interveni în

orice mod la comiterea infracțiunii, cu folosirea tehnicii speciale, cât și după momentul transmiterii banilor (f.d. 30 vol. I);

-încheierea judecătorei Bălți din 03.01.2014, prin care a fost admis demersul procurorului și autorizată pe un termen de 30 zile, începând cu 03.01.2014 până la 02.02.2014 pe teritoriul R. Moldova, efectuarea documentării cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice în scopul fixării acțiunilor și întrevederilor cet. Maximenco Dmitri în legătură cu examinarea cazului atât până la momentul și în timpul transmiterii banilor către Gumeniuc Andrei, precum și/sau a altor persoane care pot interveni în orice mod la comiterea infracțiunii, cu folosirea tehnicii speciale moderne - camera video de model "HY900" și dictafonul digital de model "EDIC-Mini B-22" cât și după momentul transmiterii banilor (f.d. 32 vol. I);

-raportul din 03.01.2014 a ofițerului superior de investigație a SIS DCC a DGT Nord a CNA RM Dumitru Ataman în care a descris circumstanțele cauzei, măsurile speciale de investigații efectuate și rezultatul acestora (f.d. 33 vol. I);

-proces-verbal din 04.01.2014 de consemnare a rezultatelor documentării cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice speciale, semnat de Ataman Dumitru în care a descris circumstanțele cauzei, măsurile speciale de investigații efectuate și rezultatul acestora (f.d. 34 vol. I);

- anexa nr. 1 la procesul-verbal de consemnare a rezultatelor documentării cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice speciale, stenograma discuțiilor documentate cu mijloace tehnice speciale purtate de către Maximenco Dmitri și Gumeniuc Andrei (f.d. 35-36 vol. I);

-stenograma tradusă a discuțiilor între Gumeniuc Andrei și Maximenco Dmitri care au avut loc la data de 03.01.2014 (f.d. 37 vol. I);

- ordonanța din 04.01.2014 privind recunoașterea și atașarea la dosar a mijloacelor materiale de probă, prin care s-a dispus recunoașterea și atașarea la cauza penală nr. 2014970003 în calitate de mijloace materiale de probă: "CD-R de model "Barges" cu inscripția nr. 1 03.01.2014 Glodeni, înscriseri operative audio, împachetat într-un pachet cu amprente ștampilei rotunde "Pentru pachete a DGT NORD al CNA, iar pe pachet fiind aplicată inscripția explicativă cu conținutul "cauza penală nr. 2014970003, plicul nr. 8"; la fel s-a dispus păstrarea mijloacelor materiale de probă enumerate la materialele cauzei penale nr. 2014970003 (f.d. 38 vol. I);

-încheierea din 04.01.2014, a judecătorului de instrucție a Judecătorei Bălți, prin care a fost admis demersul procurorului și declarată legală efectuarea măsurii speciale de investigații documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice a acțiunilor și întrevederilor cet. Maximenco Dmitri în legătură cu examinarea cazului atât până la momentul și în timpul transmiterii banilor către Gumeniuc Andrei, cu folosirea tehnicii speciale moderne - dictafonul digital de model "EDIC-MINI B-22", cât și după momentul transmiterii banilor, consemnate prin procesul-verbal din 04.01.2014 (f.d. 40 vol. I);

- *scrisoare de informare*, prin care judecătorul de instrucție din cadrul Judecătoriei Bălți aduce la cunoștința lui Gumeniuc Andrei faptul, că la 03.01.2014, a fost supus măsurii speciale de investigații - documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice speciale, petrecută pe cauza penală nr. 2014970003, prin încheierea judecătorului din 04.01.2014 fiind legalizată măsura specială de investigații dată, conform art. 132/5 alin. (8) CPP, fiind în drept de a face cunoștință cu procesul-verbal de efectuare a măsurii speciale de investigații și încheierea judecătorului de instrucție privind legalitatea acțiunii (f.d. 41 vol. I);

-*proces-verbal din 03.01.2014 de reținere a lui Gumeniuc Andrei* (f.d. 44-45 vol. I);

-*ordonanță din 03.01.2014*, prin care s-a dispus efectuarea percheziției în încăperile biroului de serviciu nr. 13 situat la et. 1 al Inspectoratului de poliție Glodeni în scopul depistării și ridicării mijloacelor bănești transmise și altor obiecte și documente care au importanță probatorie pentru caz (f.d. 49 vol. I);

-*proces-verbal din 03.01.2014 de percheziție* care a avut loc în prezența bănuitului Gumeniuc Andrei, apărătorului Veaceslav Nemerenco, OUP Gavajuc Alexandru și inspectorul Lupu Veaceslav. Acțiunea începând la ora 16:35, la rubrica ”declarații sau obiecții făcute de persoanele prezente” fiind indicat ”banii nu sunt ai mei care au fost găsiți” (f.d. 50-51 vol. I);

-*încheierea judecătorului de instrucție a Judecătoriei Bălți din 04.01.2019*, prin care a fost admis demersul procurorului privind verificarea legalității acțiunii de urmărire penale, fiind declarată legală percheziția în biroul de serviciu nr. 13 a inspectorului Serviciului Supraveghere Transport și Circulație Rutieră al Secției Securitate Publică a IP Glodeni, Gumeniuc Andrei situat la et. 1 al Inspectoratului de Poliție Glodeni, care a avut loc la 03.01.2014 ora 16:35-17:40, confirmând rezultatul acesteia (f.d. 53 vol. I);

- *proces-verbal din 03.01.2014 de audiere a martorului Maximenco Dmitri la urmărirea penală* (f.d. 56-57 vol. I);

-*ordonanța de ridicare din 03.01.2014*, prin care au fost ridicate: materialul cu privire la înștiințarea telefonică nr. 3093 din 04.11.2013, R-2; Registrul nr. 2 de evidență a înștiințărilor referitoare la infracțiuni și incidente început la 03.01.2013, Vol. 7; Registrul de evidență a vizitatorilor a IP Glodeni început la 20.10.2013; Registrul de evidență a actelor de ieșire nr. 6483, început la 07.11.2013 (f.d. 60 vol. I);

-*proces-verbal de ridicare din 03.01.2014*, cu indicarea obiectelor ridicate și menționate în ordonanța de ridicare (f.d. 61 vol. I);

-*proces-verbal din 03.01.2014 de examinare a documentelor ridicate de la șef adjunct al IP Glodeni, Nemerenco Ion* (f.d. 62-63 vol. I);

-*copia din registrul ”Materialul cu privire la înștiințarea telefonică n.3093 din 04.11.2013, R-2* (f.d. 64 vol. I);

-copia procesului-verbal cu privire la contravenție din 24.12.2013, întocmit de agentul constator Gumeniuc Andrei în privința lui Maximenco Dmitri în baza art. 243 Cod contravențional, cu copiile atașate (f.d. 67, 83 vol. I);

-copia din registrul de evidență a vizitatorilor și copia din registrul de evidență a actelor de ieșire (f.d. 84-98);

-ordonanța din 04.01.2014 de ridicare de la Balan Eugenia, șefa secției evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Glodeni a documentelor și anume: copia scrisorii de însoțire nr. 6450 din 30.12.2013 și registrul de intrare a corespondenței Judecătoriei Glodeni anul 2014 (f.d. 101 vol. I);

-proces-verbal din 04.01.2014 de ridicare de la Balan Eugenia a actelor menționate în ordonanța de ridicare din 04.01.2014 (f.d. 102 vol. I);

-proces-verbal din 04.01.2014 de examinare a documentelor ridicate conform procesului-verbal de ridicare din 04.01.2014 de la șefa Secției evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Glodeni, Balan Eugenia (f.d. 103 vol. I);

-copia scrisorii, prin care a fost expediat spre examinare conform competenței judecătoriei Glodeni procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit în privința lui Maximenco Dmitri în baza art. 243 alin. (2) Cod contravențional (f.d.104 vol. I);

-copia din registrul de intrare a corespondenței Judecătoriei Glodeni anul 2014 (f.d. 105-109 vol. I);

-ordonanța din 06.01.2014 de punere sub învinuire a lui Gumeniuc Andrei în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal (f.d. 114 vol. I);

-raport de expertiză nr. 030-031 din 16.01.2014, potrivit concluziei ”pe toate 15 bancnote, cu nominalul 100 (una sută) lei BNM prezentate la examinare este inscripția specială cu conținutul ”MITA CNA” ; pe toate bancnotele prezentate la examinare sunt depuneri de substanță specială. Pe fragmentele de vată, cu care s-au colectat de pe mâinile bănuitului Gumeniuc Andrei, urme de substanțe speciale nu sunt, Cele cincisprezece bancnote prezentate la examinare, fiecare cu valoarea nominală 100 (una sută) lei BNM, cu numărul și seria: 965368 F.0054, 1010046 F.0125, 075720 F.0126, 925364 F.0054, 743862 F.0052, 811025 F.0023, 750797 F.0044, 072622 F.0099, 098033 F.0124, 893244 F. 0025, 076108 F.0130, 817917 F.0008, 760114 F.0021, 138409 F. 0108, 824134 F. 0044, toate emise în anul 2008, au fost confecționate la întreprinderi specializate abilitate cu dreptul în confecționarea banilor și a hârtiilor de valoare” (f.d. 139-144 vol. I);

-planșa fotografică (f.d. 145-146 vol. I);

-ordin nr. 271 ef. din 19.07.2013, prin care Gumeniuc Andrei Ivan a fost eliberat din funcția de inspector al Serviciului Supraveghere Tehnică și Accidente Rutiere al Secției Securitate Publică a Inspectoratului de Poliție Glodeni al IGP al MAI (f.d. 153 vol. I);

-fișa postului în privința lui Gumeniuc Andrei (f.d. 154 -155 vol. I);

-ordonanța din 01.02.2014 de punere sub învinuire a lui Gumeniuc Andrei Ivan în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, contrasemnata de învinuitul Gumeniuc Andrei și apărătorul acestuia Alexandru Raciula (f.d. 166-167 vol. I);

- declarațiile martorilor Maximenco Dumitru, Crecicovschi Dorian, Ataman Dumitru, Gîdei Valeri date în instanța de fond;

- declarațiile inculpatului Gumeniuc Andrei, date în instanța de fond;

-declarațiile martorilor Ataman Dumitru, Bădărău Gheorghe, Gîdei Valerii date în ședințele instanței de apel anterior;

-declarațiile martorului Bădărău Gheorghe depuse în instanța de apel din 23.11.2017:

-declarațiile inculpatului Gumeniuc Andrei depuse în instanța de apel la data de 12.04.2018.

Astfel, în urma audierii inculpatului și a martorilor pe caz, precum și în rezultatul cercetării suplimentare a probelor scrise ale cauzei penale, instanța de apel a conchis că s-a confirmat comiterea de către Gumeniuc Andrei a contravenției prevăzute de art. 315 Cod contravențional, adică *primirea (luarea) în exercițiul funcțiunii de recompensă nelegitimă, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.*

În acest sens, Colegiul a statuat că, *la caz nu s-a confirmat faptul extorcării de la Maximenco Dmitri a sumei de bani incriminate*, or, extorcarea ca modalitate normativă a faptei prejudiciabile în contextul variantei agravante de la articolul incriminat lui Gumeniuc Andrei și anume art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal poate fi realizată prin punerea victimei în situația în care o determină să-i transmită coruptului remunerația ilicită, pentru a preîntâmpina producerea efectelor nefaste pentru interesele legitime sau ilegite ale victimei.

Totodată, instanța de apel a notat că, infracțiunea de corupere pasivă poate fi comisă doar cu intenție directă, iar în lipsa scopului care să arate intenția făptuitorului, fapta nu va putea fi încadrată potrivit art. 324 Cod penal, însă poate opera răspunderea contravențională în baza art. 315 Cod contravențional, *în cazul în care cele comise presupun primirea (luarea) în exercițiul funcțiunii de recompensă nelegitimă sau de folos material, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.*

Colegiul a indicat că, un aspect important pentru calificarea acțiunilor inculpatului Gumeniuc Andrei este faptul, că infracțiunea de corupere pasivă va exista atunci când îndeplinirea ori neîndeplinirea, întârzierea neîndeplinirii sau grăbirea îndeplinirii acțiunii pentru care coruptul pretinde, acceptă, primește, extorcă remunerația ilicită face parte din sfera atribuțiilor de serviciu ale acestuia sau este contrară acestor atribuții, urmând să se stabilească și să se indice în rechizitoriu și în mod obligatoriu, să se arate actul normativ ori actul administrativ care le reglementează.

Reieșind din cele menționate supra, Colegiul penal a reiterat, că scopurile care ar face posibilă calificarea acțiunilor inculpatului Gumeniuc Andrei în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, la caz lipsesc, or reieșind atât din declarațiile inculpatului, a martorului Maximenco Dmitri, depuse atât în instanța de fond cât și ulterior în instanța de apel, precum și a probelor scrise ale cauzei penale, inculpatul Gumeniuc Andrei, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenția de părăsire a locului accidentului rutier în privința lui Maximenco Dmitri la 24.12.2013, fiind semnat de contravenient (f.d. 67 vol. I), iar prin încheierea din 31.12.2013 întocmită de Gumeniuc Andrei, a fost propus ca Maximenco Dmitri să fie atras la răspundere contravențională pentru comiterea contravenției date (f.d. 66 vol. I), ulterior, procesul verbal fiind expedit în instanța de judecată, unica care era competentă să hotărască asupra vinovăției sau nevinovăției ultimului, ținând cont de prevederile art. 395 alin. (1) p.1) lit. c) Cod contravențional, fiind recepționat de instanță fapt confirmat prin procesul-verbal de examinare a obiectului din 04.01.2014 (f.d. 103 vol. I) și extrasul din registrul de intrare a corespondenței (f.d. 108 vol. I), deci acesta îndeplinindu-și întru tot atribuțiile sale funcționale.

Colegiul penal a notat, că latura obiectivă a acestei componente de infracțiune constă din realizarea a trei acțiuni alternative: 1) pretinderea (inițiativa aparține făptuitorului și se exteriorizează prin cuvinte, gesturi, scrisori, orice alt mijloc de comunicare expuse expres sau aluziv); 2) primirea (recepționarea, luarea în posesie, încasarea etc.); 3) acceptarea (aprobarea promisiunii corupătorului vizând remunerația ilicită).

La caz, Colegiul penal a notat, că din probele administrate rezultă cu certitudine și faptul că, sunt nefondate alegațiile acuzării privitor la faptul, că scopul primirii remunerației ilicite în cazul din speță, constă în efectuarea acțiunilor contrar atribuțiilor sale funcționale exprimate prin neatragerea lui Maximenco Dmitri la răspundere contravențională pentru faptul părăsirii locului accidentului rutier comis la data de 03.11.2013 în s. Sturzovca, r-nul Glodeni, pe faptul dat potrivit materialelor cauzei procesul-verbal fiind întocmit la data de 24.12.2013, care împreună cu materialele acumulate la data de 31.12.2013 a fost expedit în judecătoria Glodeni pentru examinare în fond.

Astfel, Colegiul nu a reținut argumentul procurorului, că Gumeniuc Andrei putea să nu se prezinte în ședința de judecată și procesul contravențional avea să fie încetat, or, *după cum s-a constatat din declarațiile martorului Maximenco Dmitri, la care a făcut referire și procurorul în apel, urmează că inculpatul îl învăța pe Maximenco Dmitri ce să spună în instanța de judecată*, neindicându-i să solicite încetarea procesului contravențional pe motivul lipsei agentului constator, iar în caz că nu avea să se prezinte ne mai fiind necesară instruirea, astfel, acest argument fiind apreciat de instanța de apel ca o presupunere a procurorului, nefiind relevant cazului.

Acest fapt se confirmă și prin declarațiile martorului Maximenco Dmitri precum și înregistrările audio, conform cărora Gumeniuc Andrei îi spunea că va primi citație

și urmează să se prezinte în instanța de judecată, unde să indice că nu este vinovat de comiterea contravenției incriminate și nu i-a spus că nu se va prezenta în instanța de judecată.

Aici, Colegiul a arătat că, deși prin hotărârea Judecătorei Glodeni din 20 ianuarie 2014 procesul contravențional în privința lui Maximenco Dmitri a fost încetat, pe motivul intervenirii stării de extremă necesitate și nu pe motivul neprezentării agentului constatator (f.d. 178 vol. II), iar ulterior prin hotărârea din 30 aprilie 2014 (f.d. 179 vol. II), procesul fiind încetat pe motivul intervenirii termenului de prescripție.

În același context, instanța de apel a indicat, că procesul-verbal contravențional în privința lui Maximenco Dmitri pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 243 Cod contravențional a fost întocmit la 24.12.2013, fiind expediat în instanța de judecată la 31.12.2013, iar plângerea de către ultimul a fost depusă la 02.01.2014, la acea dată, inculpatul nu mai era competent de a lua decizii în vederea neatragerii la răspundere a contravenientului, fapt ce dovedește că inculpatul a acționat în conformitate cu atribuțiile sale de serviciu iar conform declarațiilor martorului Maximenco Dmitri, urmează că Gumeniuc Andrei i-a spus să dea bani pentru faptul dacă vrea să nu transmită procesul-verbal contravențional în instanța de judecată, însă la 31.12.2013, acesta a fost remis în instanță.

Argumentul procurorului, că inculpatul la momentul întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție nu l-a asigurat pe contravenient cu interpret, astfel, acest fapt ducând la încetarea procesului contravențional, a fost apreciat critic de către instanța de apel, or, după cum s-a menționat supra, acesta i-a spus lui Maximenco Dmitri să spună că nu este vinovat, totodată, instanța, după cum s-a menționat supra a încetat procesul contravențional pe alt temei, și l-a asigurat cu interpret în ședința de judecată, deci lipsa interpretului la întocmirea procesului-verbal nu a dus la nulitatea acestuia.

Nu a fost reținut nici argumentul că, inculpatul i-a spus martorului Maximenco Dmitri că, dacă vrea să nu transmită materialul în instanță, urmează să-i aducă bani, or, la momentul depunerii plângerii de către martor și înregistrării convorbirilor, procesul-verbal cu privire la contravenția prevăzută de art. 243 Cod contravențional deja era trimis în instanța de judecată.

Astfel, Colegiul penal a concluzionat că, *la data de 03.01.2014, aproximativ la ora 14:05, Maximenco Dmitri, în lipsa unei pretinderi, a transmis suma de bani de 1500 lei inculpatului Gumeniuc Andrei, banii fiind transmiși după transmiterea de către inculpat a procesului-verbal cu privire la contravenție întocmit în privința lui Maximenco Dmitri în temeiul art. 243 Cod contravențional la data de 24.12.2013 în instanța de judecată Glodeni, astfel lipsind la speță scopul îndeplinirii în interesul corupătorului sau al persoanelor pe care le reprezintă de către corupt a unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar funcției în cauză, în acțiunile acestuia fiind*

prezente elementele contravenției prevăzute de art. 315 Cod contravențional comise în următoarele circumstanțe.

Gumeniuc Andrei, activând în funcția de Inspector superior auto de stat al Serviciului Supraveghere Transport și Circulație Rutieră al Secției Securitate Publică a Inspectoratului de poliție Glodeni al Inspectoratului General al Poliției al MAI al RM, numit în această funcție în baza ordinului nr. xxx din xxxxxxxxxxxx al Inspectorului general - șef al Inspectoratului General al Poliției al MAI al RM, prin urmare în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (2) Cod penal fiind persoană publică, având în virtutea funcției deținute permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, abilitată potrivit prevederilor art. 2 al Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27.12.2012 cu misiunea de a apăra drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei prin activități de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice, de prevenire, investigare și de descoperire a infracțiunilor și contravențiilor, contrar prevederilor art. 26 alin. (1) lit. a), b), c) și d) și prevederilor art. 28 alin. (l) lit. g) și i) ale Legii nominalizate mai sus, care prevăd că Polițistul își desfășoară activitatea profesională în interesul și în sprijinul persoanei, comunității și al instituțiilor statului, exclusiv pe baza și în executarea legii, fiind obligat: să respecte cu strictețe drepturile, libertățile omului și demnitatea umană, să aibă comportament demn și respectuos pentru persoane, o atitudine fermă față de cei care încalcă legile; să se conducă, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, de legislație, asigurând îndeplinirea sarcinilor ce stau în fața Poliției; să execute la timp și întocmai atribuțiile conform funcției deținute și să manifeste, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, perseverență, obiectivitate și imparțialitate, fiindu-i interzis să abuzeze de calitatea sa oficială și să întreprindă alte acțiuni interzise prin Lege, etc., acceptând concomitent benevol restricțiile impuse de prevederile Legii cu privire la prevenirea și combaterea corupției nr.90-XVI din 25.04.2008 pentru a nu comite acțiuni ce pot conduce la folosirea situației de serviciu și a autorității sale în interese personale, de grup sau alte interese decât cele de serviciu, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, a săvârșit contravenția de primire de recompensă nelegitimă în următoarele circumstanțe:

Activând în funcția de Inspector superior auto de stat al Serviciului Supraveghere Transport și Circulație Rutieră al Secției Securitate Publică a Inspectoratului de poliție Glodeni al Inspectoratului General al Poliției al MAI al RM, dispunând conform fișei de post de împuterniciri de a aplica sancțiuni în privința cetățenilor care au încălcat legislația privind circulația rutieră deci, în acest sens, având calitatea de agent constatat, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, la 03 ianuarie 2014, după ce la 24.12.2013 a întocmit procesul-verbal contravențional în baza art. 243 Cod contravențional în privința lui Maximenco Dmitri, proces-verbal care la 31.12.2013 a fost remis în instanța de judecată pentru examinare conform competenței, a primit de la Maximenco Dmitrii

Vasile recompensă nelegitimă în sumă totală de 1500 lei BNM, banii fiind puși pe pervazul ferestrei biroului său de serviciu nr.13 al Inspectoratului de poliție Glodeni, amplasat în or. Glodeni, str. Tricolorului 6, fapt după care Gumeniuc Andrei Ivan a fost reținut de către colaboratorii Direcției Generale Teritoriale Nord a Centrului Național Anticorupție al Republicii Moldova.

Citând prevederile art. 30 alin. (2) Cod contravențional, potrivit căror termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de 1 an, iar faptele reținute în sarcina lui Gumeniuc Andrei au avut loc în anul 2014, iar la momentul examinării cauzei a trecut mai mult de 1 an, potrivit prevederilor art. 441 alin. (1) lit. b) Cod contravențional, Colegiul penal a concluzionat că, procesul contravențional în privința lui Gumeniuc Andrei în baza art. 315 Cod contravențional, urmează a fi încetat din motivul expirării termenului de prescripție a răspunderii contravenționale.

11. Temeinicia și legalitatea deciziei instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către *procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Lilia Prisăcari*, prin care făcând trimitere la prevederile pct. 6), 12) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea totală a deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului, invocă:

-instanța de apel eronat și controversat a concluzionat că, fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, dar a contravenției prevăzută de art. 315 Cod contravențional - *primirea (luarea) în exercițiul funcțiunii de recompensă nelegitimă sau de folos material, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii*, menționând că nu s-a confirmat faptul extorcării sumei de bani, dar că s-a confirmat faptul transmiterii de către Maximenco Dmitri, în lipsa unei pretinderi a sumei de bani de 1500 lei, banii fiind transmiși după trimiterea de către inculpat a procesului-verbal cu privire la contravenție în privința acestuia, în instanța de judecată, astfel, lipsind scopul îndeplinirii în interesul corupătorului sau al persoanelor pe care le reprezintă - de către corupt a unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar funcției în cauză

- concluziile instanței de apel sunt neîntemeiate și contrare probelor examinate, or în urma cercetării probelor s-a stabilit cu certitudine că, începând cu mijlocul lunii decembrie 2013, Gumeniuc Andrei a pretins prin extorcare de la Maximenco Dmitrii, mijloace bănești în sumă de 1500 lei, în scopul îndeplinirii acțiunilor contrar atribuțiilor sale funcționale, exprimate prin neatragerea ultimului la răspundere contravențională pentru faptul părăsirii locului accidentului rutier;

- la 24 decembrie 2013, inculpatul a întocmit în privința lui Maximenco Dmitrii procesul verbal conform art. 243 Cod contravențional și împreună cu materialele acumulate, la 31 decembrie 2013, l-a expediat în instanța de judecată, însă la 03 ianuarie 2014, acesta a pretins în continuare de la Maximenco Dmitri, bani ce nu i se cuvin în sumă de 1500 lei, pentru a contribui prin acțiunile sale în instanța de judecată la adoptarea unei hotărâri de încetare a procesului contravențional;

- scopul urmărit de inculpat, era unul de profit și îmbogățire ilegală, iar pentru obținerea acestui scop, în calitatea sa de agent constator, putea interveni în orice etapă a procesului contravențional pentru a determina adoptarea unei hotărâri în folosul lui Maximenco D.;

- martorul Maximenco D. a descris acțiunile întreprinse de inculpat în vederea extorcării de la el a mijloacelor bănești, cerând inițial suma de 300 euro, iar ulterior suma de 1500 lei și anume Maximenco D. a declarat că inițial inculpatul i-a spus că dacă vrea ca el să nu expedieze materialele în instanța de judecată trebuie să îi dea 300 euro, la ce i s-a răspuns că nu are acești bani, iar peste aproximativ 30 de minute, inculpatul l-a telefonat pe Maximenco Dmitri, spunându-i că dacă îi va da 1500 lei, nu va trimite dosarul în judecată;

- declarațiile martorului Maximenco Dmitri nu pot fi puse la baza hotărârilor de achitare și nici de reîncadrare a acțiunilor lui Gumeniuc Andrei în baza art. 315 Cod contravențional;

- reîncadrând acțiunile inculpatului, instanța de apel urma să indice care sunt semnele constitutive ale contravenției imputate, raportate la acțiunile comise de inculpat, or, art. 315 Cod contravențional, este prevăzut la capitolul XVI al Codului menționat, ce prevede contravențiile ce afectează activitatea autorităților publice;

- instanța de apel nu a indicat cum și în ce mod inculpatul a prejudiciat prin acțiunile întreprinse activitatea cărei autorități publice;

- recalificând acțiunile inculpatului, instanța de apel nu a stabilit corect fapta, or, fapta comisă de inculpat conține semnele calificative ale infracțiunii prevăzute de art. 324 Cod penal, deoarece în dispozițiile contravenției prevăzute de art. 315 Cod contravențional, nu este prevăzută acțiunea exprimată prin pretinderea prin extorcare care este vădită potrivit probatoriului prezentat de acuzare.

11.1. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, referință nu a fost depusă.

12. Judecând recursul ordinar declarat și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul Penal lărgit conchide că acesta urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel, din următoarele considerente.

Pornind de la prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care erorile judiciare nu pot fi corectate la această etapă a procedurilor.

Or, rațiunea exercitării căii de atac, în particular avându-se în vedere recursul ordinar, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanțele ierarhic inferioare la etapele precedente de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Potrivit dispoziției art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia. Prin alte cuvinte, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel și să dispună casarea integrală a acesteia, atunci când se constată admiterea unor erori de drept, care au dus, în consecință, la afectarea echității procedurii desfășurate în privința persoanei deferite judecării.

În virtutea efectului devolutiv al apelului, prevederile art. 414 din Codul de procedură penală, obligă instanța de control judiciar ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelanți, să examineze cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, iar în temeiul celor prevăzute de art. 417 alin. (1) pct.8) din același Cod, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă fondul apelurilor și temeiurile, care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea lor, precum și motivele adoptării unei atare soluții.

În aceeași sferă de argumentare, Colegiul relevă că, de regulă, rezultând din prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, urmează să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel, totodată instanța având posibilitatea de a da o nouă apreciere probelor acumulate în dosar. Respectiv, la judecarea apelului, instanța este în drept să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță (care pot fi, de altfel, apreciate diferit față de felul cum au fost evaluate de prima instanță), pentru elucidarea adevărului și pentru formularea unei concluzii temeinice vizavi de acuzația imputată inculpatului prin actul de învinuire și cel de sesizare a instanței.

O particularitate aparte în desfășurarea procedurii de judecare în apel o reprezintă situația când, instanța urmează să rejudece cauza în urma casării deciziei sale anterioare de către Curtea Supremă de Justiție, în această situație pe lângă regulile generale de judecare de care se ghidează Curtea de Apel, mai sunt incidente și anumite reguli speciale obligatorii ce guvernează acest proces.

Cauza penală privindu-l pe Gumeniuc Andrei a fost deja judecată de două ori în procedura recursului ordinar, iar prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 04 decembrie 2018, s-a dispus admiterea recursului ordinar declarat de procuror, cu casarea totală a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2018 și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Dispozițiile legale referitoare la limitele rejudecării în cazul casării hotărârii de instanța de recurs sunt cuprinse în art. 436 Cod de procedură penală, unde este stipulat expres că instanța de rejudecare este pe deplin independentă, respectând, în mod firesc și logic, indicațiile instanței de recurs, care, potrivit art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la momentul pronunțării recursului.

Mai concret, casarea deciziei instanței de apel a fost condiționată de erorile de drept admise de această instanță la judecarea apelului.

Reieșind din partea descriptivă a deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 04 decembrie 2018, se constată că instanța de apel a primit indicații clare cu privire la omisiunile și erorile admise la judecarea apelului, pe care urma în mod evident să le corecteze prin rejudecarea cauzei.

Totuși, analizând partea motivantă a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 martie 2021 se poate de conchis cu certitudine că aceasta nu cuprinde relevarea considerentelor și temeiurilor asupra concluziilor formate în rezultatul verificării sentinței atacate, în raport cu motivele invocate de apelant. Or, după cum s-a specificat expres anterior de către instanța de recurs, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept și nu a înlăturat discrepanțele între cele reținute de instanță, învinuirea adusă inculpatului și conținutul real al probelor, ignorând unele aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii nemotivate.

Astfel, instanța de apel a primit indicații clare de a se pronunța la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate în cererea de apel; să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea o evaluare convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să analizeze la modul convenit prezența sau lipsa elementelor infracțiunii imputate inculpatului, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, respectiv în caz de adoptare a unei concluzii de vinovăție sau nevinovăție a inculpatului, să emită o soluție clară, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

Lipsa unei motivări adecvate cerințelor legii într-o hotărâre judecătorească afectează grav respectarea garanțiilor procedurale a părților la un proces echitabil.

Așadar, contrar celor reținute de instanța de apel, Colegiul penal lărgit constată că instanța nominalizată la adoptarea soluției nu a elucidat faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date și cu toate că a dispus casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri, nu a corectat erorile comise de prima instanță, nu a dat răspuns la toate argumentele invocate de apelant și a comis la rândul său un șir de erori.

Din conținutul cererii de recurs declarată de recurent, se constată că acesta face trimitere la erorile de drept stipulate în art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală și pledează pentru casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

Astfel, se reține că recurentul formulează mai multe critici îndreptate împotriva soluției pronunțate de instanța de apel, în acest sens consemnând că instanța de apel nu a motivat sub nici un aspect soluția de reîncadrare a acțiunilor inculpatului, în baza

art. 315 Cod contravențional, concluzie pe care o consideră neîntemeiată și contrară probelor examinate.

Verificând criticile expuse în recursul declarat, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit constată, că acestea sânt întemeiate, deoarece modalitatea de motivare a soluției dă dovadă că, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 414 și 417 Cod de procedură penală, instanța neexpunându-se asupra argumentelor din apel, fără a da apreciere probelor potrivit art. 101 Cod procedură penală.

În acest context Colegiul penal lărgit ține să menționeze următoarele.

12.1. Prevederile art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, statuează că *sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.*

Conform art. 385 alin. (1) pct. 1) - 3) Cod de procedură penală, *la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii.*

Potrivit prevederilor art. 394 alin. (3) pct. 1) și 2) Cod de procedură penală, *partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă: indicarea învinuirii pe baza căreia cauza în privința învinuitului a fost trimisă în judecată; descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării. Nu se admite introducerea în sentința de achitare a unor formulări ce ar pune la îndoială nevinovăția celui achitat.*

Potrivit prevederilor art. 101 alin. (1) – (3) Cod de procedură penală, *fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. Nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată.*

Astfel, Colegiul reține că sentința de achitare trebuie să conțină probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată, argumentându-se motivele admiterii sau respingerii probelor prezentate atât de învinuire, cât și de apărare. În orice caz, *se supun analizei toate probele examinate în ședință, indiferent de faptul că sunt cuprinse în cauza penală sau au fost prezentate de către părți direct în ședință.*

Inculpatul se învinuiește potrivit rechizitoriului de corupere pasivă, iar acțiunile acestuia au fost încadrate în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, cu următoarele semne calificative: *pretinderea și primirea, personal, de către o persoană publică a bunurilor sub formă de valori valutare ce nu i se cuvin, pentru sine, pentru a îndeplini acțiuni contrar atribuțiilor sale funcționale, cu extorcarea bunurilor menționate.*

La caz, *instanța de fond*, pronunțând o sentință de achitare în privința inculpatului Gumeniuc Andrei de sub învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute la art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal *pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii*, în partea descriptivă a sentinței, a motivat soluția respectivă contradictoriu, menționând că din partea acuzării nu a fost adusă nici o probă legală și nu a fost demonstrat faptul că anume Gumeniuc A. a pretins suma de 1500 lei de la Maximenco Dmitrii pentru a-l favoriza și a nu trimite procesul –verbal cu materialele acumulate în instanța de judecată. În același timp, se constată că instanța de fond a motivat soluția de achitare a inculpatului, sub aspectul neîntrunirii elementelor componente de infracțiune.

Mai mult ca atât, instanța de fond practic a enumerat probele prezentate de acuzare, iar la motivarea soluției de achitare, nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv în raport cu circumstanțele în fapt și în drept invocate în rechizitoriu, indicând la general că probele prezentate de acuzare demonstrează doar tentativa de provocare a inculpatului la săvârșirea actelor de corupție.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii.

12.2. Examinând apelul declarat de către acuzatorul de stat, deși instanța de apel, just a dispus casarea sentinței instanței de fond având în vedere erorile sus-menționate, la rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri a comis la rândul său un șir de erori de drept.

Conform art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8), 419, *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. Decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiturile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.*

Potrivit jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

Însă, instanța de apel, rejudecând cauza, deși a dispus casarea sentinței instanței de fond, pronunțând o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care a dispus încetarea procesului penal în privința lui Gumeniuc Andrei în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, pe motiv că fapta acestuia constituie contravenția prevăzută de art. 315 Cod contravențional a comis la rândul său un șir de erori de drept.

a) Instanța de apel a menționat că, la caz, „...nu s-a confirmat faptul extorcării de la Maximenco Dmitri a sumei de bani incriminate...” iar faptul săvârșirii contravenției prevăzute de art. 315 Cod contravențional de către Gumeniuc Andrei se demonstrează prin cumulul probelor prezentate de acuzare, inclusiv: *declarațiile martorului Maximenco Dmitrii că despre faptul, că este nevoie de bani i-a zis Gumeniuc Andrei. [...] Inițial a fost cerută suma de 300 euro, după care 1500 lei. Suma de 1500 lei i-a adus-o lui Gumeniuc Andrei, la care i-a zis că mai este nevoie încă de 1500 lei. Gumeniuc Andrei i-a zis să pună banii pe pervaz în biroul lui, el a pus banii pe pervaz și i-a comunicat că pleacă să mai aducă suma de 1500 lei, după care a ieșit din sediul Inspectoratului de Poliție, iar colaboratorii CNA au intrat. [...] Gumeniuc Andrei a solicitat de la el bani pentru ca în instanța de judecată să nu i se ia permisul de conducere. Banii pe pervaz în biroul lui Gumeniuc Andrei i-a pus până a avea loc ședința judiciară. El s-a adresat la CNA cu cerere. În momentul când Gumeniuc Andrei a solicitat de la el bani, era înzestrat cu echipament, având în pulover un dictafon; actul de autodenunțare a lui Maximenco Dmitri din 02.01.2014, prin care a solicitat de a atrage la răspundere penală inspectorul de poliție a Inspectoratului de Poliție Glodeni, Gumeniuc Andrei care începând cu mijlocul lunii decembrie 2013, până în prezent extorca de la el bani în sumă de 1500 lei pentru a nu remite în instanța de judecată și corespunzător a nu-l atrage la răspundere pentru comiterea unui accident rutier cu transportul personal, comis în noiembrie 2013, iar la data de 02.01.2014 în timpul discuției telefonice, Gumeniuc Andrei insistent a cerut de la el suma indicată la ce i-a răspuns că la moment nu dispune de așa sumă și că o va aduce a doua zi la amiază, cu ce a căzut de acord; *ordonanța din 03.01.2014 privind documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice*, prin care s-a dispus efectuarea în perioada 03.01.2014-02.02.2014 a măsurii speciale de investigații documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice în scopul fixării acțiunilor și întrevederilor cet. Maximenco Dmitri în legătură cu examinarea cazului atât până la momentul și în timpul transmiterii banilor către Gumeniuc Andrei și/sau alte persoane care pot interveni în orice mod la comiterea infracțiunii, cu folosirea tehnicii speciale, cât și după momentul transmiterii banilor; *încheierea judecătoreii Bălți din 03.01.2014*, prin care a fost admis demersul procurorului și autorizată pe un termen de 30 zile, începând cu 03.01.2014 până la 02.02.2014 pe teritoriul R. Moldova, efectuarea documentării cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice în scopul fixării acțiunilor și întrevederilor cet. Maximenco Dmitri în legătură cu examinarea cazului atât până la momentul și în timpul transmiterii banilor către Gumeniuc Andrei,*

precum și/sau a altor persoane care pot interveni în orice mod la comiterea infracțiunii, cu folosirea tehnicii speciale moderne - camera video de model "HY900" și dictafonul digital de model "EDIC-Mini B-22" cât și după momentul transmiterii banilor; *-proces-verbal din 04.01.2014 de consemnare a rezultatelor documentării cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice speciale*, semnat de Ataman Dumitru în care a descris circumstanțele cauzei, măsurile speciale de investigații efectuate și rezultatul acestora ; *anexa nr. 1 la procesul-verbal de consemnare a rezultatelor documentării cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice speciale*, stenograma discuțiilor documentate cu mijloace tehnice speciale purtate de către Maximenco Dmitri și Gumeniuc Andrei; *stenograma tradusă a discuțiilor între Gumeniuc Andrei și Maximenco Dmitri care au avut loc la data de 03.01.2014*.

Astfel, Colegiul lărgit notează motivarea divergentă a instanței de apel, care pe de o parte a indicat că prin probele prezentate de acuzare nu s-ar fi confirmat extorcarea mijloacelor bănești, însă reține la baza vinovăției inculpatului de săvârșire a contravenției prevăzute de art. 315 Cod contravențional - *primirea (luarea) în exercițiul funcțiunii de recompensă nelegitimă, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii*, toate probele prezentate de acuzare, inclusiv probele în vederea demonstrării extorcării de la Maximenco Dmitrii a sumei de bani incriminate.

În sensul vizat, Colegiul lărgit conchide că, instanța de apel nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete în fapt și drept invocate în rechizitoriu, nu a indicat motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul acuzării, examinând cauza superficial și adoptând o motivare defectuoasă și contradictorie;

b) În altă ordine de idei, Colegiul menționează că potrivit art. 414 alin. (6) Cod de procedură penală, *instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal*.

Astfel, se reține că, instanța de apel și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal, și anume pe *încheierea din 31.12.2013 întocmită de Gumeniuc Andrei, prin care s-a propus atragerea la răspundere contravențională a lui Maximenco Dmitrii (f.d. 66, vol. I); hotărârea Judecătoriei Glodeni din 20.01.2014 (f.d. 178, vol. II) și hotărârea Judecătoriei Glodeni din 30.04.2014 (f.d. 179, vol. II);*

c) Totodată, instanța de apel a indicat, că prin cumulul probelor cercetate în ședința de judecată s-a stabilit că *„Maximenco Dmitri, în lipsa unei pretinderi, a transmis suma de bani de 1500 lei inculpatului Gumeniuc Andrei, banii fiind transmiși după trimiterea de către inculpat a procesului verbal cu privire la contravenție întocmit în privința lui Maximenco Dmitri în temeiul art. 243 Cod contravențional la data de 24.12.2013 în instanța de judecată Glodeni, astfel lipsind scopul îndeplinirii în interesul corupătorului sau al persoanelor pe care le reprezintă*

– de către corupt a unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar funcției în cauză ” motivând că acțiunea care se impută inculpatului nu ținea nemijlocit de atribuțiile lui de serviciu.

În sensul vizat, instanța de apel urma să motiveze concluziile menționate *supra*, inclusiv și sub aspectul dacă de calitatea, operativitatea și plenitudinea acțiunilor inculpatului depindea adoptarea hotărârii finale de către altă persoană publică sau organ colegial, ceea ce la caz nu a avut loc și pe cale de consecință, instanța de apel nu a dat răspuns argumentului apelantului că „scopul pe care îl urmărea inculpatul era unic, unul de profit și îmbogățire ilegală, iar pentru atingerea acestui scop, în calitatea sa de agent constator, acesta putea interveni în orice etapă a procesului contravențional pentru a determina adoptarea unei hotărâri în folosul lui Maximenco D.”

d) Expunerea evazivă și lipsită de motivare a instanței de apel asupra motivelor invocate atât de apărare cât și de acuzare, nu este suficientă pentru o decizie de achitare, care trebuie să fie motivată atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare și cu respectarea principiului contradictorialității în procesul penal, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea.

Astfel, instanța de apel nu a respins argumentat toate alegațiile apelantului invocate în apelul declarat și nu a formulat o motivare corespunzătoare vizavi de chestiunile care au importanță decisivă în cauză, dând faptei săvârșite o încadrare juridică greșită, prin ce a admis eroarea de drept prescrisă de pct. 6), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Circumstanțele expuse atestă în mod lucid că ambele instanțe nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită și că recursul de pe rol este întemeiat.

În mare parte, soluția instanței de recurs de a dispune rejudecarea se bazează pe statuările Curții Europene în speța *Năvoloacă c. Moldovei (cererea nr. 25236/02)*, hotărârea din 16.12.2008, unde Curtea având a se pronunța asupra cauzei a considerat că chestiunile care urmau a fi hotărâte de către Curtea Supremă de Justiție nu puteau fi examinate în mod corespunzător, ca chestiuni ce țin de un proces echitabil, fără o apreciere directă a circumstanțelor factologice prezentate de părți pe marginea speței deferite judecării. Având în vedere că, Curtea Supremă de Justiție nu are competența să facă o examinare directă în fapt, ea are competența de a dispune rejudecarea cauzei de către instanța ierarhic inferioară, în speță, ținându-se cont inclusiv de faptul că și sentința primei instanțe este una viciată, echitatea cere ca Curtea Supremă de Justiție să dispună rejudecarea cauzei.

În cadrul rejudecării cauzei, instanța de apel urmează să înlăture erorile menționate, să țină cont de împrejurările expuse care au servit temei de casare a soluției adoptate cât și a soluțiilor anterioare și în strictă conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor administrate în instanța de judecată, inclusiv să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar în dependență de datele obținute să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă și prevederilor art. 417-418 Cod de procedură penală.

13. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Lilia Prisacari, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 martie 2021, în cauza penală privindu-l pe *GUMENIUC Andrei Xxxx* și dispune rejudecarea cauzei, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 20 ianuarie 2022.

Președinte

Liliana CATAN

Judecători

Victor BURDUH

Nina VASCAN

Nicolae CRAIU

Mariana PITIC